

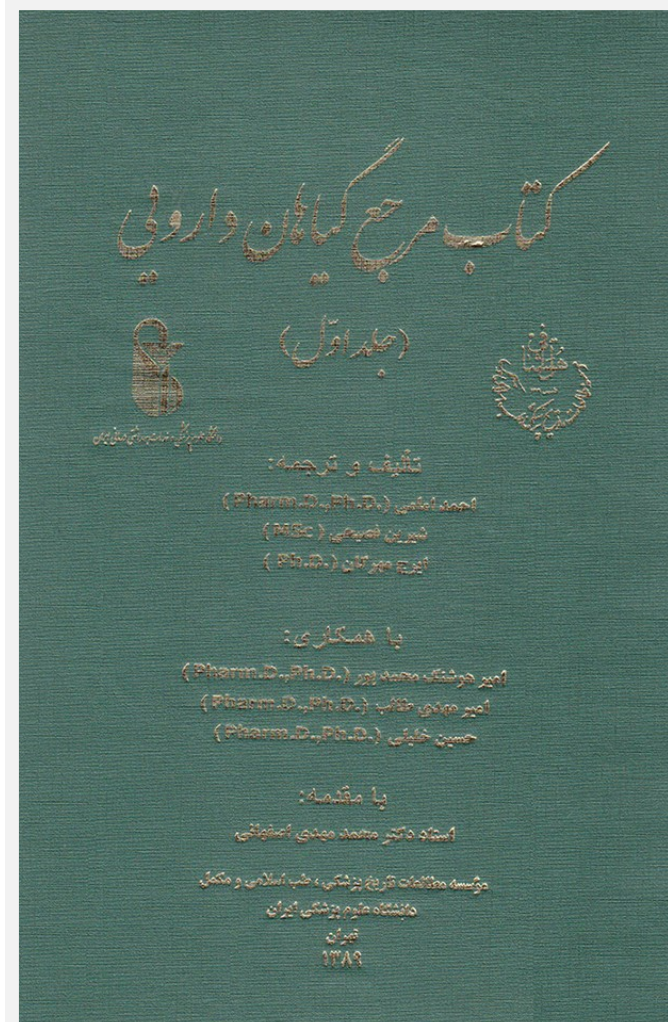
کتاب مرجع گیاهان دارویی

کتاب هفته: شماره ۵۷

تالیف و ترجمه: احمد امامی، شیرین فصیحی، ایرج مهرگان
کتاب حاضر ترجمه چهارمین (آخرین) ویرایش کتاب "PDR for Herbal Medicines" است که در دو جلد تدوین گردیده و در بردارنده‌ی تکنیک‌های مربوط به ۷۰۰ گیاه دارویی می‌باشد که توسط گروهی از دانشمندان ذی‌صلاح و با تکیه بر مآخذ معتبر و متعدد تدوین شده است. مندرجات هر یک از تکنیک‌ها، برگرفته از اداره کل کنترل و ارزیابی فرآورده‌های گیاهی آلمان که عموماً به نام کمیسیون E خوانده می‌شود، تنظیم گردیده است. هر تکنیک شامل چند بخش است که در زیر مورد بررسی قرار گرفته است.

- **عنوان:** در این بخش نام متعارف گیاه و به دنبال آن اسم علمی گیاه ذکر شده است. به علاوه در مدخل‌هایی جداگانه اسامی علمی کلیه گونه‌ها ذکر گردیده و هریک از آنها به نام متعارف گیاه ارجاع داده شده است.
- **شرح:** در این بخش اطلاعات جامعی در مورد خصوصیات گیاه و بخش‌های دارویی، گل و میوه، برگ‌ها، ساقه و ریشه، رویشگاه، فرآورده‌های گیاه مورد بررسی و گیاهان مشابه و نزدیک به آن و نیز دیگر اسامی متعارف و مترادف با آن ذکر شده است.
- **اثرات درمانی و فارماکولوژی:** در این بخش اطلاعاتی در مورد ترکیبات فعال و یا مخلوط‌های ناهمگن حاوی ترکیبات موجود در گیاه به همراه خلاصه‌ای از اثرات بالینی گیاه ارائه شده و هر گاه بخش‌های مختلف گیاه دارای اثرات فارماکولوژیکی متفاوت بوده‌اند، مستقلاً و به طور جداگانه مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.
- **کارآزمایی‌های بالینی:** یافته‌های پژوهشی مؤید یا ناقص، موارد مصرف رایج گیاهان، در این بخش ارائه شده است.
- **موارد مصرف:** موارد مصرف به شکل کاربردی در ۵ دسته ارائه شده است که شامل: موارد تایید شده به وسیله کمیسیون E، موارد تایید نشده، کارایی احتمالی، موارد مصرف در طب چینی، موارد مصرف در طب هندی، موارد مصرف در طب هومئوپاتی
- **موارد منع مصرف:** اگر چه بیشتر داروهای طبیعی با رعایت شرایط رایج در مورد مصرف داروها قابل استفاده هستند لیکن باید توجه داشت مصرف شمار اندکی از گیاهان دارای قدرت فارماکولوژیک بالا در برخی شرایط جسمی ممنوع است.
- **عوارض جانبی و هشدارها:** در این بخش به اخطارها و ملاحظات ویژه مرتبط با سلامت مصرف گیاه (شامل مواردی از قبیل تداخل با داروها و غذا) اشاره گردیده است.
- **مصرف بیش از حد:** در صورت وجود اطلاعات حاکی از عوارض جانبی احتمالی ناشی از مصرف مقادیر زیاد گیاه دارویی، موارد مزبور و روش‌های درمانی مناسب جهت مقابله با آنها در تکنیک‌ها درج شده است.
- **مصرف:** در این بخش روش‌های رایج مصرف، اشکال دارویی و فرآورده‌های تجاری موجود در بازار، روش‌های تهیه داروهای گیاهی در منزل و مقادیر مصرف توصیه شده در منابع علمی برای هر دارو ذکر گردیده است.
- **ماخذ:** در این بخش فهرست بی‌نظیری از مآخذ اصلی و فنی مرتبط با تک‌نگار ارائه شده است.

این مجموعه در انتها دارای یک اصطلاح‌نامه و ۴ فهرست که شامل: ۱. فهرست نامهای گیاهان بر حسب اسامی لاتین ۲. فهرست نامهای گیاهان بر حسب اسامی انگلیسی ۳. فهرست نامهای گیاهان بر حسب اسامی فارسی ۴. فهرست نامهای گیاهان بر حسب اسامی عربی و نیز دارای ۲ واژه‌نامه: ۱. واژه‌نامه پزشکی (انگلیسی - فارسی) ۲. واژه‌نامه پزشکی (فارسی - انگلیسی) است. این مجموعه همچنین دارای ۹ نمایه می‌باشد که در بردارنده‌ی: ۱. نمایه اثرات درمانی ۲. نمایه موارد مصرف ۳. نمایه موارد مصرف داروهای هومئوپاتی ۴. نمایه موارد مصرف داروهای آسیایی ۵. نمایه عوارض جانبی ۶. نمایه تداخل‌های دارو/گیاه ۷. نمایه گیاهان ممنوع مصرف طی دوران بارداری ۸. نمایه گیاهان ممنوع مصرف طی دوران شیردهی ۹. نمایه گیاهانی که باید صرفاً تحت نظر پزشک مصرف شوند و نیز دارای یک مآخذ عمومی است.

گردآوری شده توسط: کتابخانه مرکز تحقیقات طب سنتی و مفردات پزشکی شهید بهشتی